

नेपाल: विविधतामा एकता

Nepal: Unity in Diversity

नेपाल सरकार

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय

सूचना तथा प्रसारण विभाग

www.doib.gov.np

नेपाल: विविधतामा एकता

Nepal: Unity in Diversity

नेपाल: विविधतामा एकता

सर्वोदिकार	:	सूचना तथा प्रसारण विभाग
प्रकाशक	:	नेपाल सरकार सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय सूचना तथा प्रसारण विभाग सञ्चारग्राम, काठमाडौं, नेपाल फोन: ५९९८८८०, ५९९८८९० वेबसाइट: www.doib.gov.np
संस्करण	:	पहिलो, २०८० दोस्रो, २०८१ तेस्रो, २०८४ चौथो, २०८५ पाचौं, २०८६ छैठौं, २०८७ सातौं, २०८९
संरपादन मण्डल	:	बलराम रिज्याल, मिन कुमार शर्मा, प्रवीण श्रेष्ठ, टेकबहादुर वली, दिपेन्द्र शाह, खगेन्द्र कार्की, दिपेश श्रेष्ठ
कला	:	सुमन बजाचार्य
आवरण	:	प्रवीण श्रेष्ठ
लेआउट डिजाइन	:	खगेन्द्र कार्की
विशेष सहयोगी	:	ई. सुमन चन्द्र रौनियार
मुद्रण	:	सनराइज़ प्रिण्टिङ अफसेट प्रेस प्रा.लि. बालकोट, भक्तपुर

Nepal: Unity in Diversity

Copyright	:	Department of Information and Broadcasting
Publisher	:	Government of Nepal Ministry of Communications and Information Technology Department of Information and Broadcasting Sanchargram, Kathmandu, Nepal
Edition	:	First, 2070 Second, 2071 Third, 2074 Forth, 2075 Fifth, 2076 Sixth, 2077 Seventh, 2081
Editor Team	:	Balaram Rijyal, Min Kumar Sharma, Praveen Shrestha, Tek Bahadur Oli, Dipendra Shah, Khagendra Karki, Dipesh Shrestha
Art	:	Suman Bajracharya
Cover	:	Praveen Shrestha
Layout Design	:	Khagendra Karki
Special Support	:	Er. Suman Chandra Rauniyar
Printer	:	Sunrise Printing offset Press Pvt. Ltd. Balkot, Bhaktapur

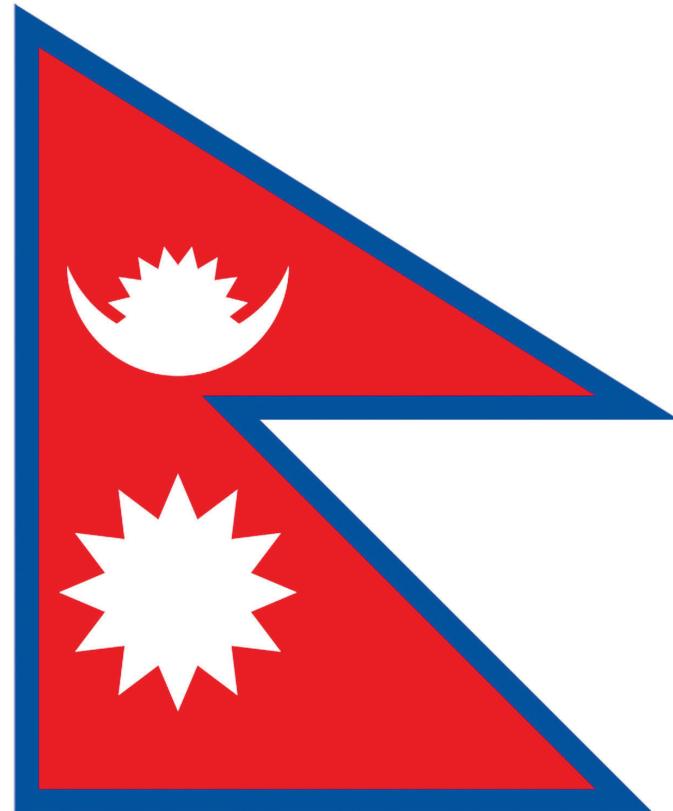
राष्ट्रिय गान

सयौं थुँगा फूलका हामी छउठे माला नेपाली
सार्वभौम भई फैलिएका ठेची-महाकाली ।

प्रकृतिका कोटीकोटी सरपदाको आँचल
वीरहरुका रगतले स्वतन्त्र र अटल

जानभूमि शान्तिभूमि तराई पहाड हिमाल
अखण्ड यो द्यारो हामी मातृभूमि नेपाल

बहुल जाति भाषा धर्म संस्कृति छन् विशाल
अग्रगामी राष्ट्र हामी जय जय नेपाल ।

नेपालको राष्ट्रिय झण्डा

सातौं संस्करणबारे

मनिन्छे एउटै तस्वीरले सथौं शब्दहरूको अर्थ र भावना बोक्न सक्दछ । गौलिकता र विविधताका हजारै आयाम र लाखौं कल्पनालाई समेट्न एउटै फोटो पनि पर्याप्त हुन्छ । नेपाल: विविधतामा एकता फोटो पुस्तक यसीं सर्वत्यापी विचारको उपज हो । नेपाल मौग्लिक क्षेत्रफलका दुष्टिले सानो भएपनि विविधतायुक्त विशेषताका हिसाबले धनी देश हो । भूगोल, भाषा, जातजाति, संस्कार र हावापानीका विविधतापूर्ण आयामले यहाँको वैभवतालाई अनुपम बनाएका छन् । विविधताका बीच नेपाली समाज उच्चस्तरको सौहार्दता र तादात्म्यताले भरिपूर्ण छ । नेपालको संविधानले समेत संभीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको परिकल्पनाका साथ यहाँका यस्तै खाले विविधतालाई पहिचान दिई एकताको सूत्रमा बाँधन राष्ट्र र राज्यको सुन्दर परिभाषाकरण गरेको छ । प्रस्तुत विविधता र सोलाई गाँस्ने एकतापूर्ण धरोहरलाई गणतन्त्र नेपालको पछिल्लो विकास र परिवर्तनसँगै एकाकार रूप दिई यो 'नेपाल: विविधतामा एकता' (Nepal: Unity in Diversity) नामक फोटो पुस्तकको साठौं संस्करण प्रकाशन हुन लागेको छ ।

नेपालको अक्षुण्ण ऐतिहासिकता, सबै हावापानी र वातावरणको विशेषता बोकेका अनुपम मौग्लिक अवस्थिति, असीम पूरातात्विक धरोहर, उच्चस्तरीय साहिष्णुता एवं सामग्रजस्यताको जातजाति, संस्कार, भाषा, भाषिका, धर्म र जनजीविकाहरू यहाँको अमूल्य समर्पण हुन् । विजान र प्रविधिमा आएको नवीनतम विकास र परिवर्तनसँगै लोपोरन्गुख पुराना र गौलिक पहिचानयुक्त ऐतिहासिक, सामाजिक र साँस्कृतिक सम्पदा तथा अलौकिक रूपमा रहेका मौग्लिक र प्राकृतिक सम्पदाको ऐतिहासिक संग्रहनीय अभिलेखका रूपमा यो फोटो पुस्तक रहने अपेक्षा गरेको छ । नेपालका विविधतापूर्ण प्राकृतिक छटा र सुन्दरता, साहिष्णुतापूर्ण मौलिक संस्कार, संस्कृति र जनजीविकाको विविधतालाई एकताको सुन्दर मालाको साथै तिनलाई अक्षुण्ण रास्तै गणतन्त्र नेपालको पछिल्लो विकास र परिवर्तनलाई समेती यो फोटो संग्रह नवीन स्वरूपमा प्रस्कर्ने जमर्को गरिएको छ । यसबाट नेपालको पुराना एवं विविधतापूर्ण मौलिक विशेषताका साथै नवीन विकासका पहलुहरूलाई एकै पुस्तकमा हेर्न सकिने भई नेपालको बारेमा जानन चाहने जिजासु एवं पाठक वर्ग लाभान्वित हुनेछन् । विदेशी पाहुना र पर्यटकहरूका लाभि समेत यो पुस्तक उपयोगी दस्तावेज हुने विश्वास लिइएको छ ।

यसमा राखिएका फोटोहरूले विविधतापूर्ण नेपालका सबै पक्ष र आयामहरू समेट्न त सम्भव छैन तथापि प्रतिनिधिमूलक रूपमा सजाइएका क्यानभासपूर्ण चित्रले अवश्यगेव विविधतापूर्ण यथार्थताको फराकिलो दायरा समेती उत्साहपूर्ण सूचना र जानकारी दिनेछन् । थोरै भएपनि सही जिजासा मेट्नेछन् । यहाँ समेटिएका विविध क्षेत्रका फोटोको दायरा, गुणस्तरीयता र कुनै अपूर्णताका सम्बन्धमा यो पुस्तक हेर्ने प्रदूद्ध पाठकवर्गबाट रचनात्मक सल्लाह र सुझावको अपेक्षा गरेको छु जसले आगामी दिनमा सुधार र परिमार्जनको जारीदर्शन प्राप्त भई यो फोटो पुस्तकीय प्रकाशनलाई विभागको अंक महत्वपूर्ण र संग्रहनीय स्वरूपमा अगाडि बढाउन ऊर्जा प्राप्त हुनेछ भज्ने विश्वास लिएको छु ।

बलराम रिज्याल

महानिर्देशक

सूचना प्रसारण विभाग

About the Seventh Edition

It is said that a single image can express the meanings and sentiments of hundred of words. Even a single photograph is enough to capture thousands of dimensions of originality and diversity and millions of imaginations. Nepal: Unity in Diversity is a comprehensive photo book reflecting such profound thoughts. Geographically, despite being small, Nepal is a rich country due to its diverse characteristics. The distinct dimensions of geography, language, caste, culture, customs and climate have made the splendor here unique. Amidst this diversity, Nepali society is enriched with high-level harmony and unity. Nepal's constitution envisions a federal democratic republic and recognizes diversity as a thread that binds the nation and the state into a beautiful definition. The seventh edition of the photo book titled "Nepal: Unity in Diversity" is going to be published vividly, giving a uniform shape to the presented diversity and the united heritage that unites it with the latest development and changes in the Republic of Nepal.

Nepal's pristine history, unique geographical location blessed with all seasons and environment, invaluable cultural heritage characterized by high tolerance and harmony among races, cultures, traditions, languages, religions, and livelihoods, are the priceless assets here. With the latest developments in science and technology, along with the preservation of ancient, social, and cultural heritage in both tangible and intangible forms, this photo book aims to serve as a historical archive of Nepal's geographical and natural wealth. Embracing Nepal's diverse natural landscapes and beauty, harmonious tradition, abundant heritage, diversity of culture and lifestyles, this photo collection also captures Nepal's latest development and changes in a new form. It will be beneficial for curious observers and audience interested in Nepal to view the various aspects of Nepal's diverse natural landscapes, and beauty and the new dimensions of development in a single book. In addition, we believe that this publication will be a useful document for foreign guests and tourists.

It's not possible to cover all the aspects and dimensions of the diverse Nepal with the photographs confined in this book, however, the representatively decorated canvas pictures will certainly provide enthusiastic information covering a wide range of diverse realities. Even with little, we'll strive to meet genuine curiosity. I anticipate creative suggestions and recommendations from the well-versed readership to address the range and quality of photos in this book, aiming to enhance future improvements and guidance, thus advancing the importance and archival nature of this photographic publication.

Balaraj Rijyal
Director General
Department of Information and Broadcasting

Map of Nepal

(Political and Administrative)

नेपाल: विविधतामा एकता

Nepal: Unity in Diversity

नेपालको भौगोलिक विविधता

जातीय विवधता

धार्मिक, सांस्कृतिक विविधता

दैनिक जनजीवन

सांस्कृतिक सम्पदा

पर्यटन, साहसिक खेलकुद

वन्यजन्तु र वातावरण

जनतन्त्र नेपालको विकास र परिवर्तन

Geographical Diversity of Nepal

Ethnic Diversity

Religious and Cultural Diversity

Daily Life

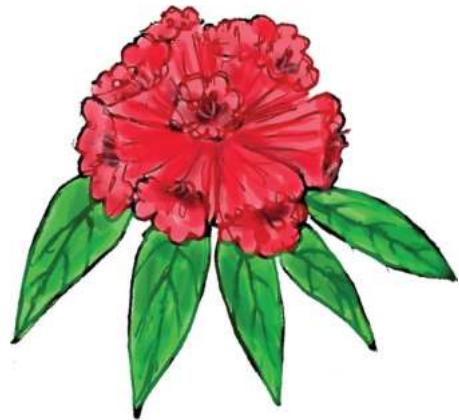
Cultural Heritage

Tourism, Adventurous Sports

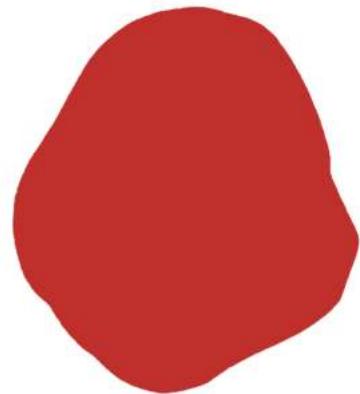
Wildlife and Environment

Development and Changes in Democratic Nepal

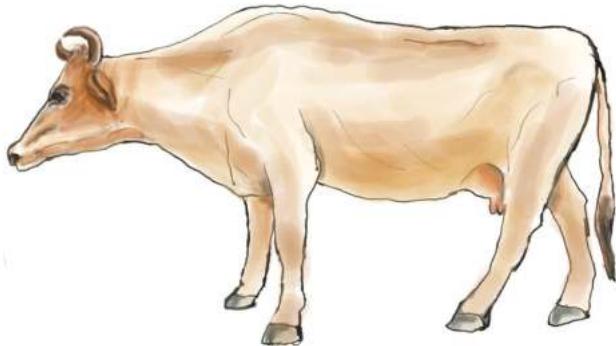

राष्ट्रिय फूल: लालिगुराँस (Rhododendron)

राष्ट्रिय रङ्ग: सिम्रिक (Crimson)

राष्ट्रिय जनावर: गाई (Cow)

राष्ट्रिय पक्षी: डॉफे (Lophophorus)

विश्वको सर्वोच्च शिखर सगरमाथा (८८४८.८६ मिटर), नुप्सेलग्गायतका हिमालहरको प्यानोरामिक दृश्य, सोलुखुर्गबु

Mount Everest (8,848.86 meters), the world's highest peak, offers panoramic views of the Himalayan mountain ranges, including Nuptse, Solukhumbu

 Angad Dhakal

नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 1

विश्वको तेझो अग्लो शिसर कञ्चनजङ्घा (४५०६ मिटर), तालेजुड

Mount Kanchanjunga (8,586 meters), the world's third highest peak, Taplejung

Dilip Ali

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 3

आधार शिविरबाट देखिएको अन्नपूर्ण हिमाल (८०९१ मिटर) सहितको हिमशृंखला, कास्की

Mount Annapurna (8091) and range as seen from base camp, Kaski

कुम्भकर्ण हिमाल : ७७१० मीटर, ताप्लेजुङ

Mount Kumbhakarna: 7710 meters, Taplejung

 Giri Raj Banskota

गौरीशंकर हिमाल : ७१३४ मिटर, दोलखा

Mount Gaurishankar: 7134 meters, Dolakha

 Bishnu Prasad Sharma (Parajuli)
नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 7

मालापुच्छे टिमाल : ६९७३ मिटर, कारकी

Mount Machhapuchhre : 6993 meters, Kaski

 Praveen Shrestha

नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 9

अपि हिमाल : ७९३२ मिटर, दार्चुला

Mount Api : 7132 meters, Darchula

 Laxmi Prasad Nagkhusi

काञ्जिरोवा हिमाल : ६८८३ मिटर, डोल्पा

Mount Kanjiroba : 6883 meters, Dolpa

 Bishnu Prasad Sharma (Parajuli)
नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 11

आमादब्लम हिमाल : ६,८९२ मिटर, सोलुखुम्बु

Mount Amadablam : 6812 Meters, Solukhumbu

 Bikash Dware

शे फोक्सुण्डो ताल, डोल्पा

Shey Phoksundo Lake, Dolpa

च्छो रोल्पा हिमताल, दोलखा

Tsho Rolpa Glacial Lake, Dolakha

 Bipul Pandey

दुधकुण्ड, रोल्वालिङ उचाली, दोलखा

Dudh Kunda, Rolwaling Valley, Dolakha

Bipul Pandey

नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 15

विश्वको सबैभन्दा उच्चस्थानमा रहेको तिलिचो ताल, ४९१९ मिटर, मनाङ

Tilicho Lake : Located at the highest elevation in the world, 4919 meters, Manang

काल ताल, गोरखा

Kal Tal, Gorkha

जोसाइकुण्ड र मैरवकुण्ड, रसुवा

Gosainkunda and Bhairabkunda, Rasuwa

 Sujan Gurung

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 19

रारा ताल, मुग्गु

Rara Lake, Mugu

 Subash Rai

गुप्त दह र दहमा छाँचा परेको सिर्गे हिमाल, रुक्म पूर्व ।

Gupta Daha and the reflection of Mount Sisne, Rukum East

गोक्यो ताल, सोलुखुम्बु

Gokyo Lake, Solukhumbu

 Shaishav Nepal

पाँच पोखरी, सिन्धुपाल्चोक

Panchpokhari, Sindhupalchok

 Sujan Gurung

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 23

गुफा पोखरी, संखुवासभा

Gupha Pokhari, Sankhuwasabha

 Suman Chandra Rauniyar

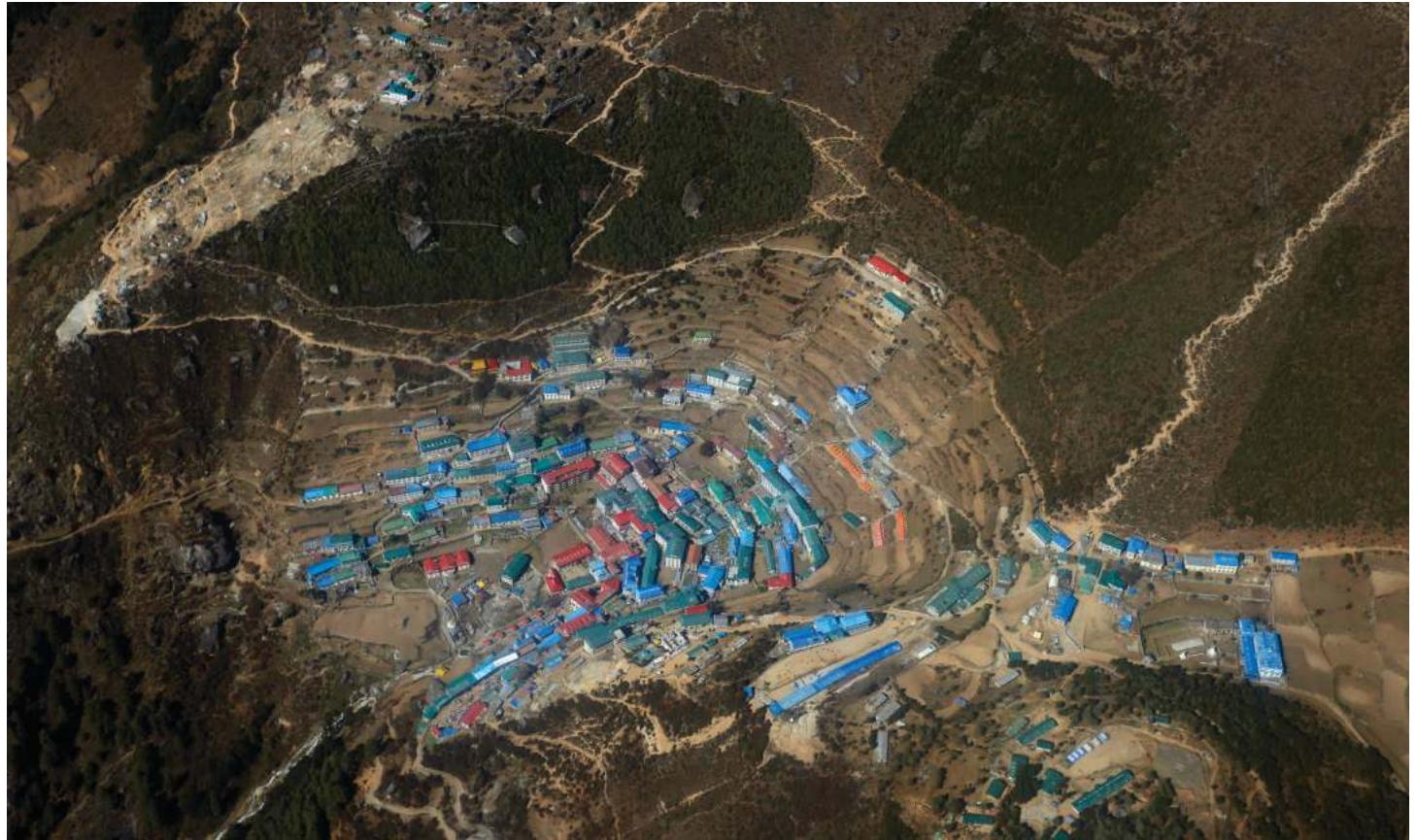

तुलीठारमा फूलेको राष्ट्रिय फूल लालिगुराँस, पाँचथर

National Flower Rhododendron blooming in Thulitar, Panchthar

Giri Raj Banskota

नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 25

नारचे बजार, सोलुखुम्बु

Namche Bazar, Solukhumbu

 Dipesh Shrestha

अन्नपूर्ण आधार शिविरमा पर्चटक लिएर पुँगोको हेलिकोप्टर, कास्की

A helicopter carrying tourists to the Annapurna Base Camp, Kaski

तकसेरा गाउँ, रुकुम पूर्व

Takasera Village, Rukum East

 Maitya Gharti Magar

ओलाङ्चुङ्गोला, ताप्लेजुङ

Olangchung Gola, Taplejung

फु गाउँ, मनाङ

Phoo Village, Manang

 Bishnu Prasad Sharma (Parajuli)

मान्मा, कालिकोट

Manma, Kalikot

 Sujan Gurung

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 31

बोता गाउँ, जुम्ला

Bota Village, Jumla

 Sujan Gurung

वि.सं. २०७२ को शुक्रर्यात्रि अगाहि बारपाक जाति, गोरखा

Barpak Village before Earthquake of 2072 B.S., Gorkha

घान्द्रुक, कार्स्की

Ghandruk, Kaski

 Sirish B C

तामाकोशी नदी किनारगा अवस्थित उर्वर फाँट, रामेछाप

Fertile land at Tamakoshi River Bank, Ramechhap

 Praveen Shrestha

नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 35

भक्तपुर शहर र पृष्ठग्रन्थिमा दोर्जे लाक्पा, गणेश तथा लाङ्टाङ मैदानमा

Bhaktapur city, with Dorje Lakpa, Ganesha and Langtang mountain ranges in the background

 Angad Dhakal

रौता पोखरी, उदयपुर

Rauta Pokhari, Udayapur

उच्च हिमाली में गामा चर्दे चौरीगाई, रसुवा

Yak grazing in the high himalaya region, Rasuwa

 Dipika Gajurel

स्याउबारीमा पाकेको स्थाइ संकलन गर्दै किसान, मुगु

Farmer collecting ripe apples in apple orchard, Mugu

हिमाली गोंगा यार्सांगुरबा खोजदै बालबालिका

Children Searching for *Cordyceps Sinensis* (Caterpillar Fungus) in Alpine region

Bikram Giri

गोरुको सहायताले धान दाइँ गर्दै किसानहरू

Farmers threshing paddy with the help of oxen

चर्कामा धागो काट्दै

Making fiber with Spinning Wheel (Charkha)

कोदो टिप्पै

Harvesting Millet

पहाडी लोगमा प्रयोग हुने पानी घट्ट

Water mill (Pani Ghatta): Operated in Hilly area

Dipesh Shrestha

पररपरागत रूपमा सुरक्षित राखिएको मकैको थाहग्रा

'Thangra' of corn preserved traditionally

ठिकीगा पिठो बनाउँदै

Making flour in 'Dhiki'

गौलिक शैलीमा रास्तेको सुकेका सुसर्नी, खोकना, ललितपुर

Chillies being preserved in local way, Khokana, Lalitpur

© Prakash Mathema

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 47

गुठीचौरको छाँसे मैदानमा चरिरहेका घरपालुवा जनावरहरू, जुरला

Domestic Animals grazing in the grasslands of Guthichaur, Jumla

 Subash Rai

उच्च हिमाली मेगामा चौरीद्वारा सामान छवानी जारी

Goods are being transported by yaks in the high mountains

मुस्ताङको सामाजिक व्याइग्रा चर्चाउदै स्थानीय

Local people grazing mountain goats in Samajong, Mustang

 Min Kumar Sharma

परम्परागत तरिकाबाट तगाकु सेवन जारी

Smoking tobacco in traditional way

© Praveen Shrestha

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 51

पहाडी क्षेत्रमा ढोको बोकेर बजार जाँदै स्थानीय

Locals in mountainous region going to market, carrying bamboo basket

मेडाको बथानमा उभिरहेको एक गोगलो, कोरी पहाड, कास्की

A lone shepherd standing among the herd of Sheep in Kori hill, Kaski

चौरी गोठमा लुर्पी मिलाउँदै स्थानीय महिला, विंगामज्ज्याङ, पाँचथर

Local women arranging Hardened Cheese 'Churpi' in the chauri shed, Chiwabhanjyang, Panchthar

किसान धानको भुस उडाउदै

Farmers blowing husk of Paddy

काठ चिर्न आरा चलाउँदै

Sawing log into planks

घान रोपाई गर्दै किसान

Farmers planting rice

Subash Rai

नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 57

डोरीमा भृगुनिधिर पररपरागत तरिकाले गीरगौरीको मह काढ्दै स्थानीय, सिन्धुपाल्चोक

A local (Honey Hunter) collecting honey from 'Bhirmauri' in the traditional way by hanging on a rope, Sindhupalchok

 Dipen Shrestha

दोहोरो जिरगेवारी निभाउँदै ग्रामीण महिला

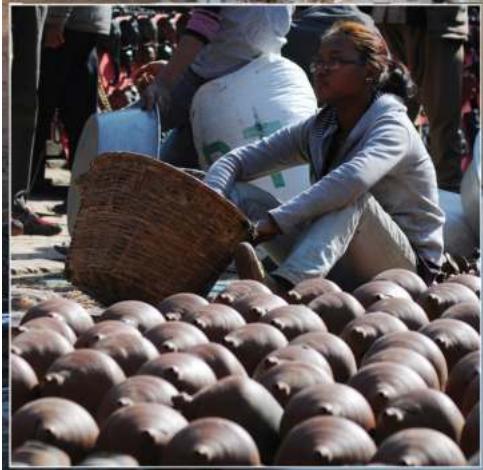
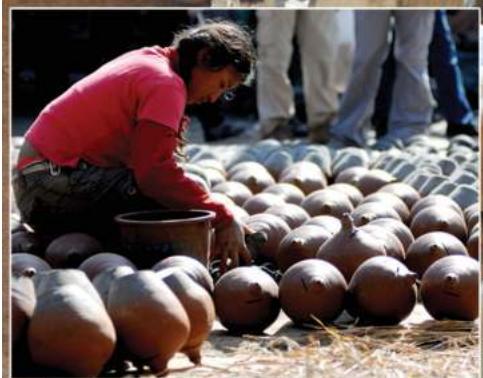
Rural women shouldering dual responsibilities

खमुको बीउबाट हातले तेल बनाउदै स्थानीय माहिला, हुरला

Local woman manually making oil from the seed of Apricot 'Khamu', Humla

 Kiran Kumar Panday

पररपरागत माटोकलाना रगाउँदै पर्चटक, भक्तपुर

Tourist enjoying traditional pottery art, Bhaktapur

© Praveen Shrestha

नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 61

रैथाने कपडाको तान बुन्दै स्थानीय महिला, बारपाक, जोरखा

Local women weaving indigenous 'Raithane' cloth looms, Barpak, Gorkha

परालबाट सुकुल बुन्दै महिला, खोकना

Woman weaving suluk from straw, Khokna

रोटोपिंड (चमचा) खेलदै बालबालिका

Children playing Ferris Wheel 'Chamacha'

दाउरा संकलन गरेर घर फक्टै गरेका महिला

Woman returning home after collecting firewood

© Praveen Shrestha

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 65

ैथाने थेष्मुगामा कामकाजी महिला, मुगु

A working woman in local costume, Mugu

 Kabiraj Karki

कन्यामना विचाको पात टिप्पै नहिला नजदुर, इलाम

Woman worker harvesting tea leaves at Kanyam, Ilam

Prakash Chandra Timilsena

नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 67

तराई क्षेत्रमा प्रचोड़ हुने गोकु गाडा

Ox-cart in Terai Region

 Ram Krishna Maharjan

बासा लिएर घर फक्दै गरेका स्थानीय महिला, सिराहा

Local women returning home with their goats, Siraha

Susheel Shrestha

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 69

नेपाली परम्परागत गरणहानहरू

Traditional Ornaments of Nepal

Praveen Shrestha

नेपाली परम्परागत लोकबाजाहरू

Traditional Folk Musical Instruments of Nepal

 Praveen Shrestha

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 71

असनगा मनाइने स्थ जुधाउने जात्रा, काठमाडौं

Famous Ason Khat Jatra, Kathmandu

आतिथिको स्वागत गर्दै शेर्पा महिलाहरु

Sherpa Ladies welcoming guests

कर्णालीको संस्कृति

Culture of Karnali

जीवित देवी कुमारी

Kumari: The Living Goddess

© Praveen Shrestha

नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 75

हलचोक भैरब, इन्द्रजात्रा, काठमाडौं

Halchowk Bhairav, Indra Jatra, Kathmandu

सेतो मार्दिनदनाथको जात्रा, काठमाडौं

Seto Machhindranath Jatra, Kathmandu

© Praveen Shrestha

नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 77

रोल्पाली मगर समुदायको भुमे नाच, दाङ

Bhume dance of Rolpali Magar community, Dang

 Kuldip Nyaupane

माघी पर्वको अवसरगा थारु समुदायमा नाखिने मधौटा नौच, दाङ

Maghauta dance being performed by the Tharu community on the occasion of Maghi festival, Dang

सिखाली पर्वमा नेपाली पुजारीले अनुष्ठान गर्दै, ललितपुर

Nepalese priests performing ritual during Sikhali festival, Lalitpur

 Sulav Bhakta Shrestha

वित्ता कुदै नेवार महिलाहरु

Newar Women Making Beaten Rice

Praveen Shrestha

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 81

माघी पर्वको तयारीका लागि ढिकरी बनाउँदै थारु समुदाय

Tharu community making 'Dhikri' in preparation for Maghi festival

 Kuldip Nyaupane

तकसेराका रथानीय महान्ती नाच नाट्य, रुक्म पूर्व

Locals of Takasera performing the Jhakree dance, East Rukum

Kuldip Nyaupane

नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 83

धिम्यो बाजा

Dhimya Baja (Musical Instruments)

सरयाक पर्व, ललितपुर

Samyak Festival, Lalitpur

छठ पर्व, जनकपुर

Chhath Festival, Janakpur

 Manisha Sharma

देउडा नाच, परिचम नेपाल

Deuda Dance, Western Nepal

सखिया नृत्य, कैलाली

Sakhya Dance, Kailali

 Laxmi Prasad Ngakhusi

ईहि: बेल विवाह

Bel Bibaha (Symbolic Marriage with Wood-apple)

© Praveen Shrestha

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 89

विष्का जात्रा, भक्तपुर

Biska Jatra, Bhaktapur

जिद्रो छेइने जात्रा, बोडे भक्तपुर

Tongue Piercing Jatra, Bode, Bhaktapur

हाँडीगाउँमा मनाइने ऐतिहासिक जात्रा, काठमाडौं

A historical Festival being celebrated at Handigaun, Kathmandu

किराँतहरुको साकेला नृत्यको एक झलक

A glimpse of Sakela Dance of Kirat Peoples

सिन्दुर जात्रा, थिमि, भक्तपुर

Sindur Jatra, Thimi, Bhaktapur

 Sujan Gurung

माधव नारायण जात्रामा भृत्यजनहरु, काठमाडौं

Devotees in Madhav Narayan Jatra, Kathmandu

Sunil Sharma

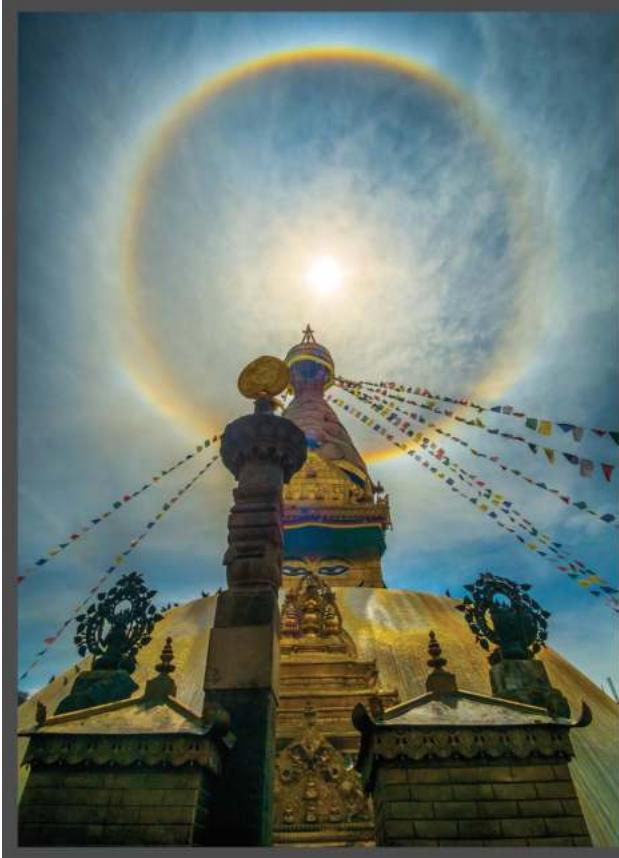
नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 95

पशुपतिनाथ मन्दिर, काठमाडौं

Pashupatinath Temple, Kathmandu

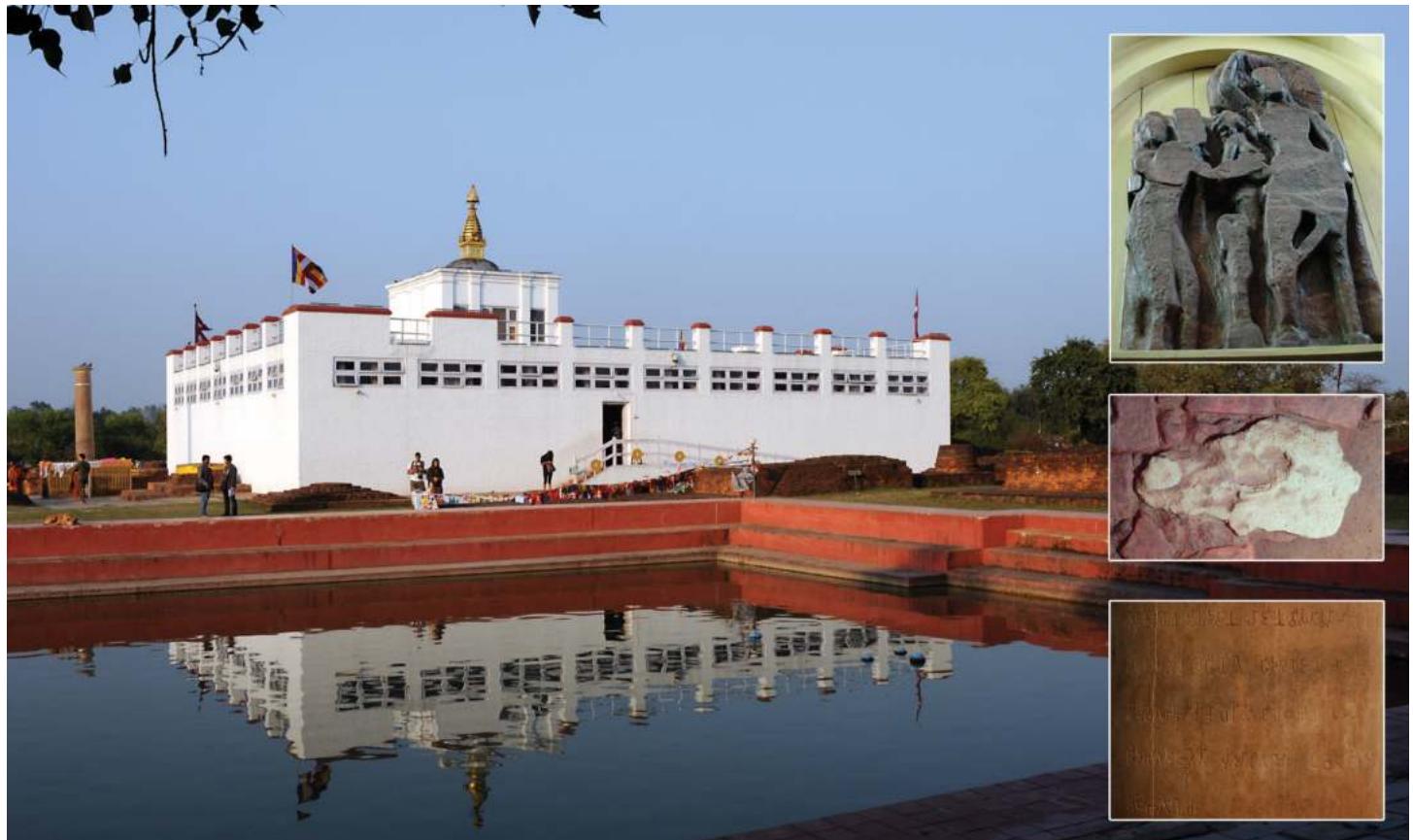
 Suman Chandra Rauniyar

स्वयंभू महाचैत्य, काठमाडौं

Swyambhu Mahachaitya, Kathmandu

मायादेवी मनिदर, लुम्बिनी

Mayadevi Temple, Lumbini

बौद्धनाथ, काठमाडौं

Boudhanath, Kathmandu

मुलचोक, तनुगान्ठोका, काठमाडौं

Mulchok, Hanuman Dhoka, Kathmandu

© Praveen Shrestha

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 101

चाँगुनारायण मनिदर, भक्तपुर

Changunarayan Temple, Bhaktapur

Praveen Shrestha

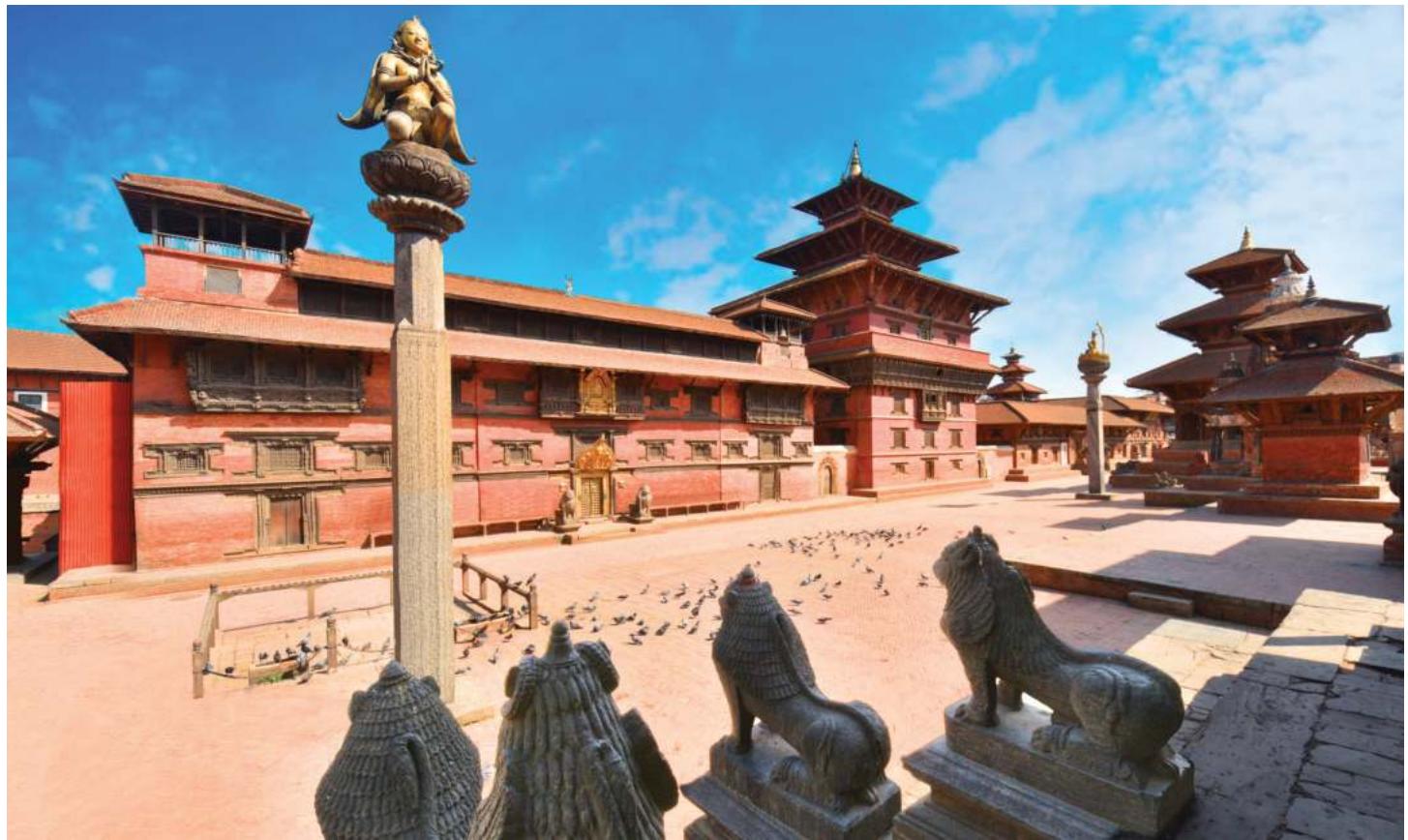

दरवार स्क्वायर, भक्तपुर

Durbar Square, Bhaktapur

© Praveen Shrestha

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 103

दरबार स्क्वायर, ललितपुर

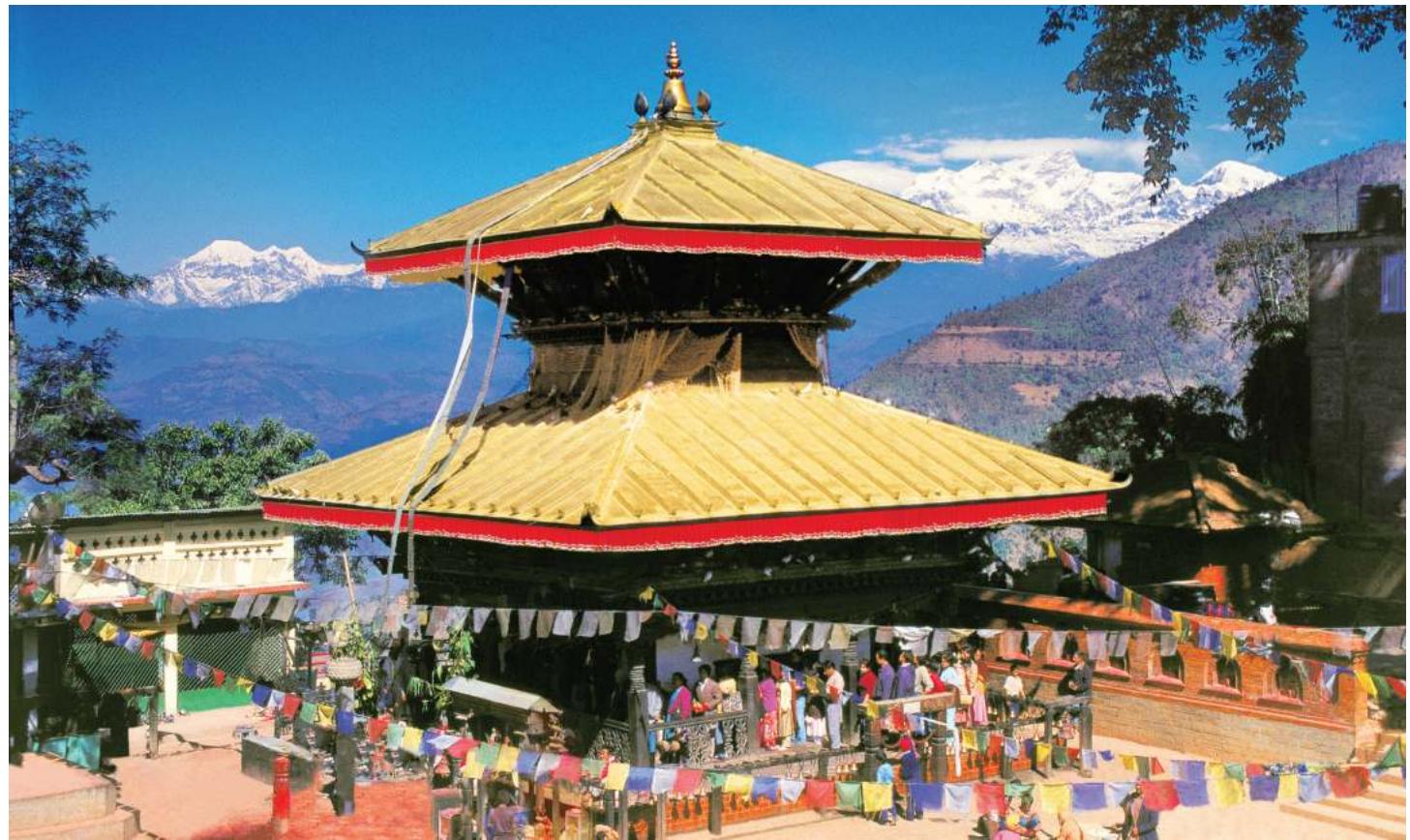
Durbar Square, Lalitpur

 Hari Gopal Pradhan

पाथीभरा मन्दिर, ताप्लेजुङ

Pathibhara Temple, Taplejung

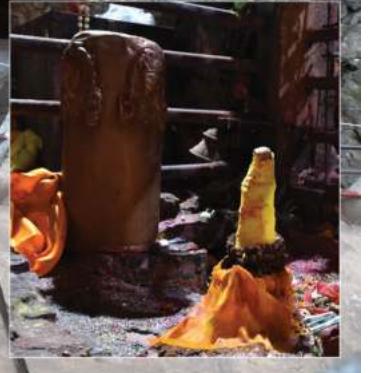
मनकामना मन्दिर, गोरखा

Manakamana Temple, Gorkha

 Hari Gopal Pradhan

हलेसी महादेव, खोटाङ

Halesi Mahadev, Khotang

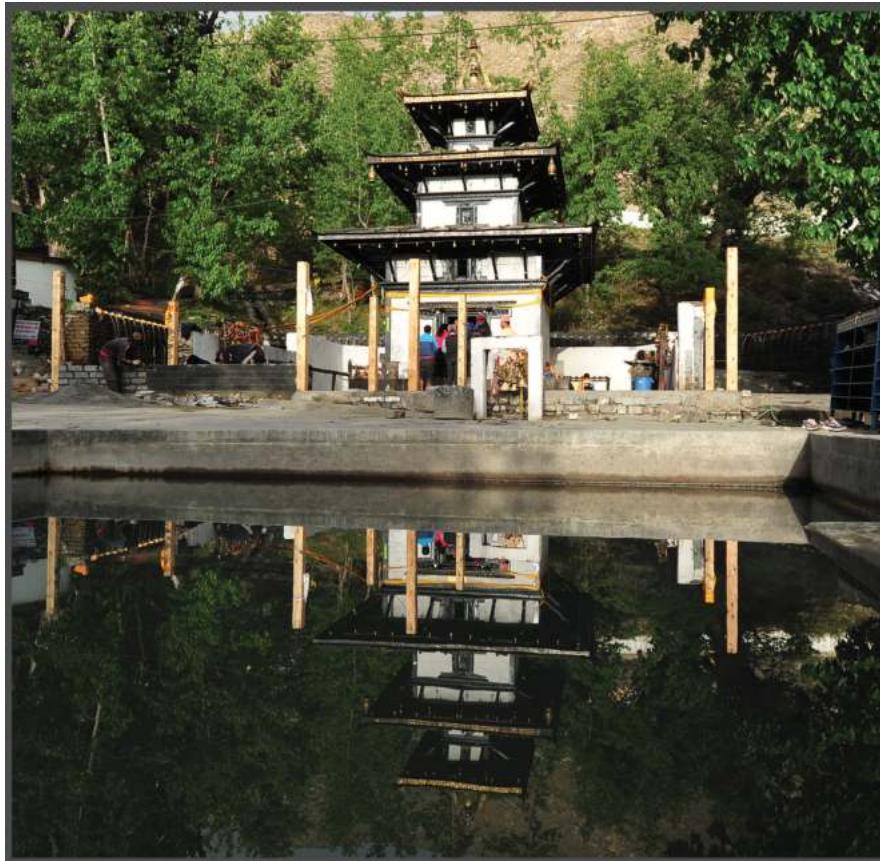

गङ्गा दशहरा मेला, खप्तड, डोटी

Ganga Dashahara Fair, Khaptad, Doti

 Bikash Karki

मुक्तिनाथ मन्दिर, मुस्ताङ

Muktinath Temple, Mustang

दोलखा भिमशेन, दोलखा

Dolakha Bhimshen, Dolakha

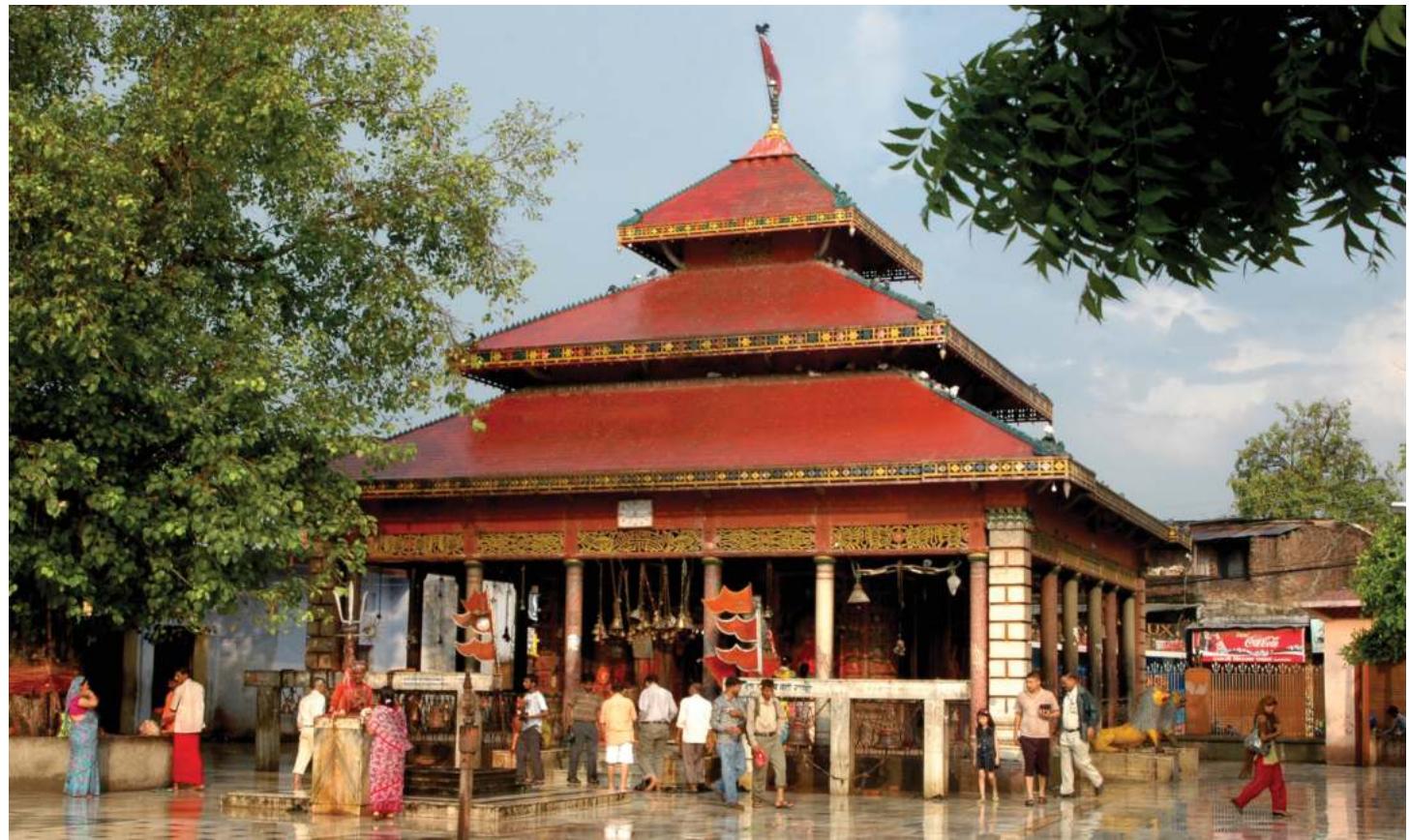
 Hari Gopal Pradhan

काल भैरव, काठमाडौं

Kal Bhairav, Kathmandu

बागेश्वरी मनिदर, नेपालगञ्ज

Bageshwori Temple, Nepaljung

रामग्राम, बुद्धको अस्तु धातु रहेको एकमात्र रथुप, नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता परिचय)

Ramgram, the only stupa containing the Relic 'Astu Dhatu' of Buddha,
Nawalparasi (Bardaghat Susta West)

Praveen Shrestha

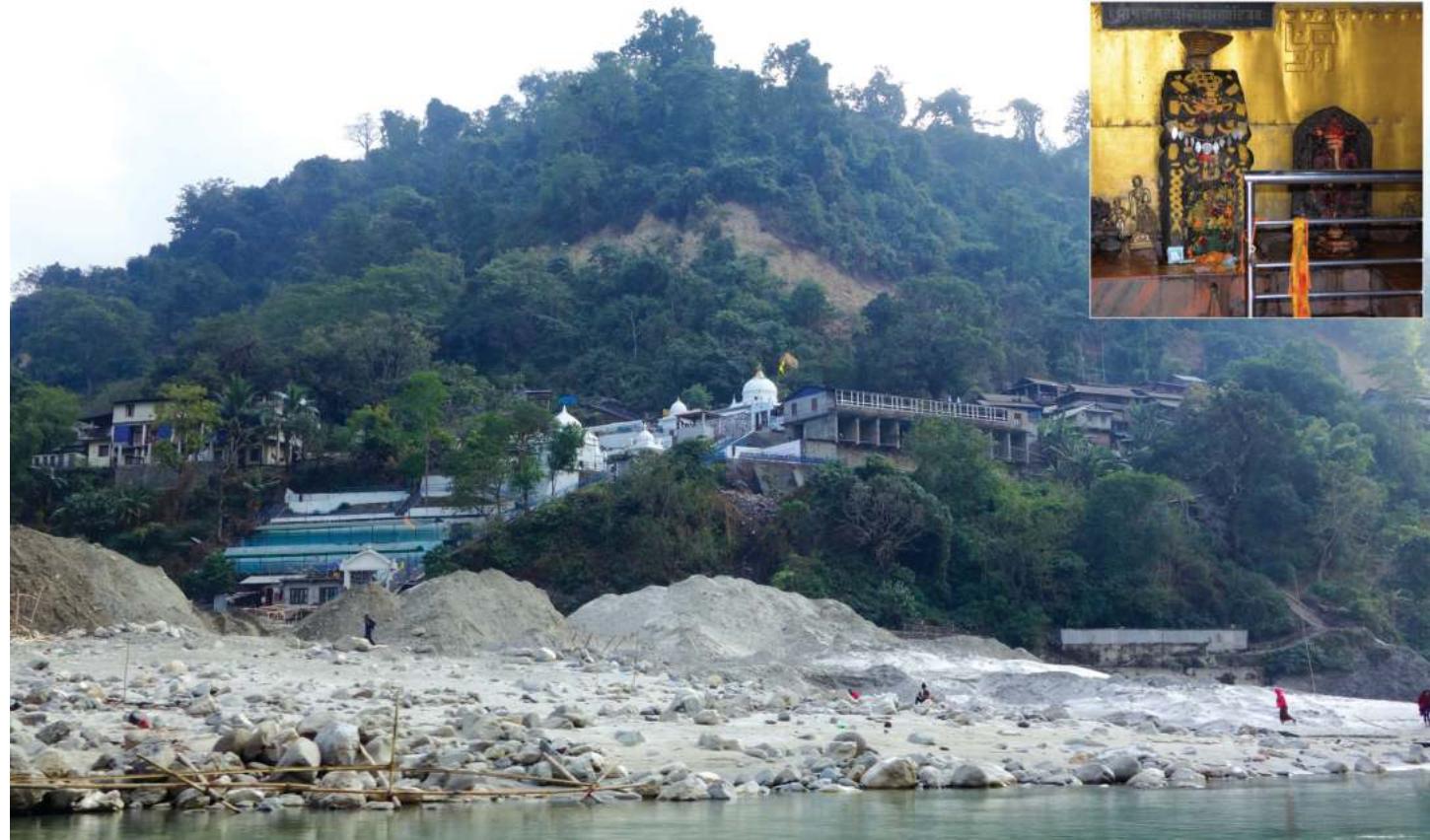
नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 113

पञ्चदेवल, बैतडी

Panchadeval, Baitadi

 Min Kumar Sharma

बराह क्षेत्र, सुनसरी

Baraha Kshetra, Sunsari

Suman Bajracharya

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 115

अजयमेरुकोट, डडेलधुरा

Ajayamerukot, Dadeldhura

 Ram Krishna Maharjan

छिनमस्ता मन्दिर, सप्तरी

Chhinamasta Temple, Saptari

परम्परागत नेपाली गोल घर, स्याङ्जा

A Traditional Nepali Round House 'Gol Ghar', Syangja

बागलुङ कालिका मन्दिर, बागलुङ

Baglung Kalika Temple, Baglung

 Suman Bajracharya
नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 119

गुहेश्वरी मनिदर, काठमाडौं

Guheshwari Temple, Kathmandu

साल्डाङ गुरुबा, डोल्पा

Saldang Monastery, Dolpa

 Bishnu Prasad Sharma (Parajuli)
नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 121

काँके बिहार, सुर्खेत

Kankre Bihar, Surkhet

 Subash Rai

तनुगान ढोका दरबार क्षेत्रमा फूलेको सिरिसको फूल र पृष्ठभूमिगा स्वयंभुम्

Jacaranda Blooming in the Hanuman Dhoka Durbar area with Swayambhu in the background

 Sujan Gurung

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 123

जानकी रामिदर, जनकपुर

Janaki Temple, Janakpur

© Praveen Shrestha

कालिञ्चोक भगवती, दोलखा

Kalinchok Bhagawati, Dolakha

Praveen Shrestha

नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 125

श्री बाला त्रिपुरासुन्दरी मन्दिर, डोल्पा

Shree Bala Tripura Sundari Temple, Dolpa

नुवाकोट दरबार, नुवाकोट

Nuwakot Durbar, Nuwakot

शैलेश्वरी मनिदर, डोटी

Shaileshwari Temple, Doti

पलाउचोक भगवती, काल्पेपलाउचोक

Palanchok Bhagawati, Kavrepalanchok

बैद्यनाथ मन्दिर, अछाम

Baidhyanath Temple, Achham

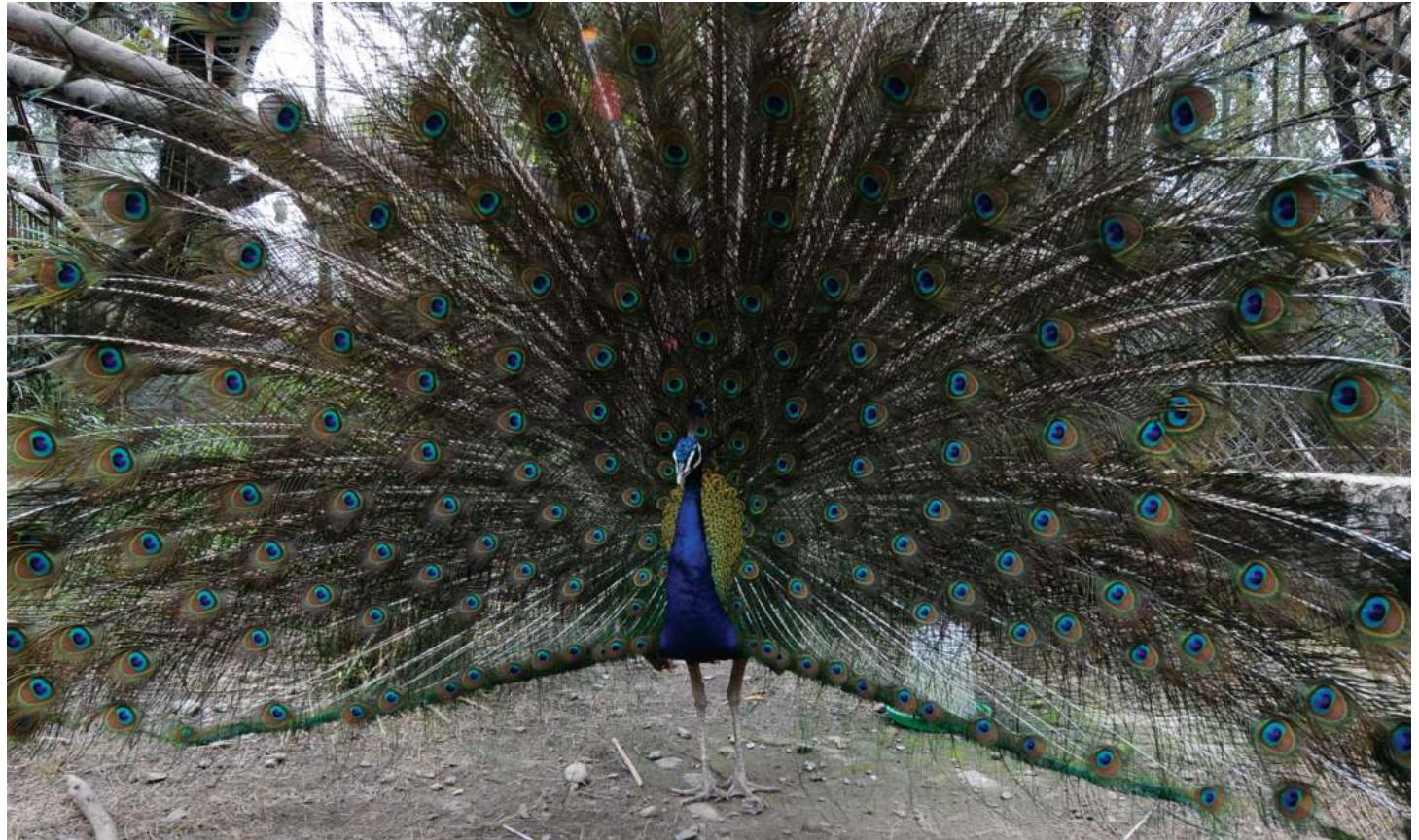
डाँफे

Lophophorus

मालाको सिकार गरिरहेको जलेवा

Great cormorant hunting for fish

मयूर

Peacock

बाघ

Tiger

एकसिङ्गो गौडा

One-Horned Rhinoceros

© Prakash Mathema

नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 135

तातीपोलो, गेहौली, चितवन

Elephant polo, Meghuli, Chitwan

घिरल

Spotted Deer

Gorakh Bista

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 137

ताँबे

Red Panda

 Giri Raj Banskota

कर्स्तुरी, नेपालको हिमाली क्षेत्रमा पाइने मृग

Musk deer, Found in alpine region of Nepal

जंगली हातीहरु

Wild Elephants

 Barsha Shah

अर्जु

Wild Buffalo

Gorakh Bista

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 141

न्याफिटड, त्रिशुली नदी

Rafting, Trishuli River

प्याराजलाइडिङ, पोखरा

Paragliding, Pokhara

 Courtesy : Nabin K. Shrestha
नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 143

सुनकोशी नदी र बी.पी. राजमार्ग

Sunkoshi River and B.P. Highway

Suman Bajracharya

नेपालको हौंचो भूमाग मध्येको कचनकवल (कैचना कलन ०० मिटर) मा रहेको स्तरम, छापा

The pillar located at Kachankawal (Kechana Kalan), one of the lowest altitude (70 meters) in Nepal

Hari Gopal Pradhan

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 145

बागलुङमा रहेका लोलुइङ्गे पुलहरुबाट स्थानीय तथा विद्यार्थी आवतजावत गर्दै

Local people and students commuting through suspension bridges in Baglung

 Suman Bajracharya, Ram Bahadur Thapa/ RSS

नारायणहिटी परिसरमा रहेको गणतन्त्र स्मारक

The Republic Memorial in Narayanhiti Palace premises

Courtesy: RSS/ Ratna Shrestha
नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 147

सिन्धुपालचोकको पाँचपोखरी थाडपाल गाउँपालिकाको 'डिम प्रोजेक्ट'का रूपमा
रहेको थाइपाल झ्याली गाउँपालिका विद्यालय भवन

Thangpal Valley Secondary School Building in Thangpalkot, which remains as part of the
'Dream Project' of the Panchpokhari Thangpal Rural Municipality in Sindhupalchok

 Courtesy: RSS/ Devraj Subedi

नवनिर्मित जिल्ला अस्पताल, डोल्पा

Newly constructed District Hospital, Dolpa

 Courtesy: RSS/ Hemanta K.C.
नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 149

अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध सर्मेलन तथा द्यान केन्द्र, लुम्बिनी

International Buddhist Conference and Meditation Hall, Lumbini

Courtesy: RSS/ Bharat K.C.

इन्द्रावती नदी किनारगा रहेको मानी समुदायको नगरा बस्ती, सिन्धुपाल्चोक

A model settlement of Majhi community nearby Indravati river, Sindhupalchok

Courtesy: RSS/ Devraj Subedi
नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 151

भूकर्मणपछि पुनर्निर्माण गरिएको बारपाक, गोरखा

Barpak, reconstructed after the earthquake of 2015 B.C., Gorkha

 Courtesy: RSS/ Dipak Shrestha

मुगुको खत्याड गाउँपालिकाका ४२३ घरधुरीलाई वितरित सोलार प्यानल

Solar panels distributed to 423 households of Khatyad village of Mugu

Courtesy: RSS/ Nripendra Bahadur Malla
नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 153

भोजपुर सदरमुकामबाट पिखुवा झोला झर्ने सडक

Road from Bhojpur headquarter to Pikuwa river

Courtesy: RSS/ Yuvaraj Bista

समुद्र सतहदेखि ५२०० मिटर उचाइमा रहेको तगोर
कोरिडोरअन्तर्गत टिप्पताला नाका जोइने सडक, ताप्लेजुङ

Road connecting Tiptala Pass under Tamor Corridor at an altitude of 5200 meters above sea level, Taplejung

Courtesy: RSS/ Dil Kumar Limbu

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 155

राष्ट्री नदीको मधुवाघाटगा नवगठित पुल, बाँके

Newly constructed bridge at Madhuvaghāt on Rapti River, Banke

 Courtesy: RSS/ Bheshraj Basnet

मुस्ताङ र रायाँदी जोइगे सिमाना बादरजुङ कागे भिरमा रहेको सडक

The road at Badarjung Kavre Bhir which connects Mustang and Myagdi

Courtesy: RSS/ Sushil Babu Thakali

नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 157

तनहुँको घिरिङ गाउँपालिकामा कालोपत्र भएको सडक

A Black topped road in Ghiring village of Tanahu

 Courtesy: RSS/ Sane Bahadur Nepali

नवलपरासीको दलदले-बुलिङ्टार सडकसंण अन्तर्गत
बोकापोखरीगा गाउँको पहिरो पन्छाउन सहभागीता जनाउँदै स्थानीय

Local residents working to remove landslide at Bojapokhari of Daldale-Bulingtar road section of Nawalparasi

Courtesy: RSS/ Bidrohi Giri
नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 159

सडकमा जगेको हिँडै डोजरले पन्छाइँदै, हुरला

The snow frozen on the road being removed by a dozer, Humla

 Courtesy: RSS/ Dane Bohara

राष्ट्र गौरवको बेनी-जोमसोम-कोरला सडक आशोजनाअन्तर्गत मुस्ताङको लो
मान्थाङ गाउँपालिकाको नारंडोक खोलागा निमणि गरिएको मोठरेबल पुल

Under the Beni-Jomsom-Korla road project of National Pride, a motorable bridge
constructed on the Namdok River in Lomanthang Village of Mustang

Courtesy: RSS/ Santosh Gautam

नेपाल: विविधतामा रक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 161

पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा रहेको ठर्मिनल भवन

Terminal Building at Pokhara International Airport

विसापानीस्थित कर्णाली नदी मूल स्रोत रहेको निर्माणाधीन राष्ट्रिय गौरवको राजी जगरा कुलरिचा सिंचाइ आयोजनाको इन्टेक्सहितको गुरुर्य नहर, कैलाली

The main canal with intake of Rani Jamra Kularia Irrigation Project of national pride under construction with Karnali river source at Chisapani, Kailali

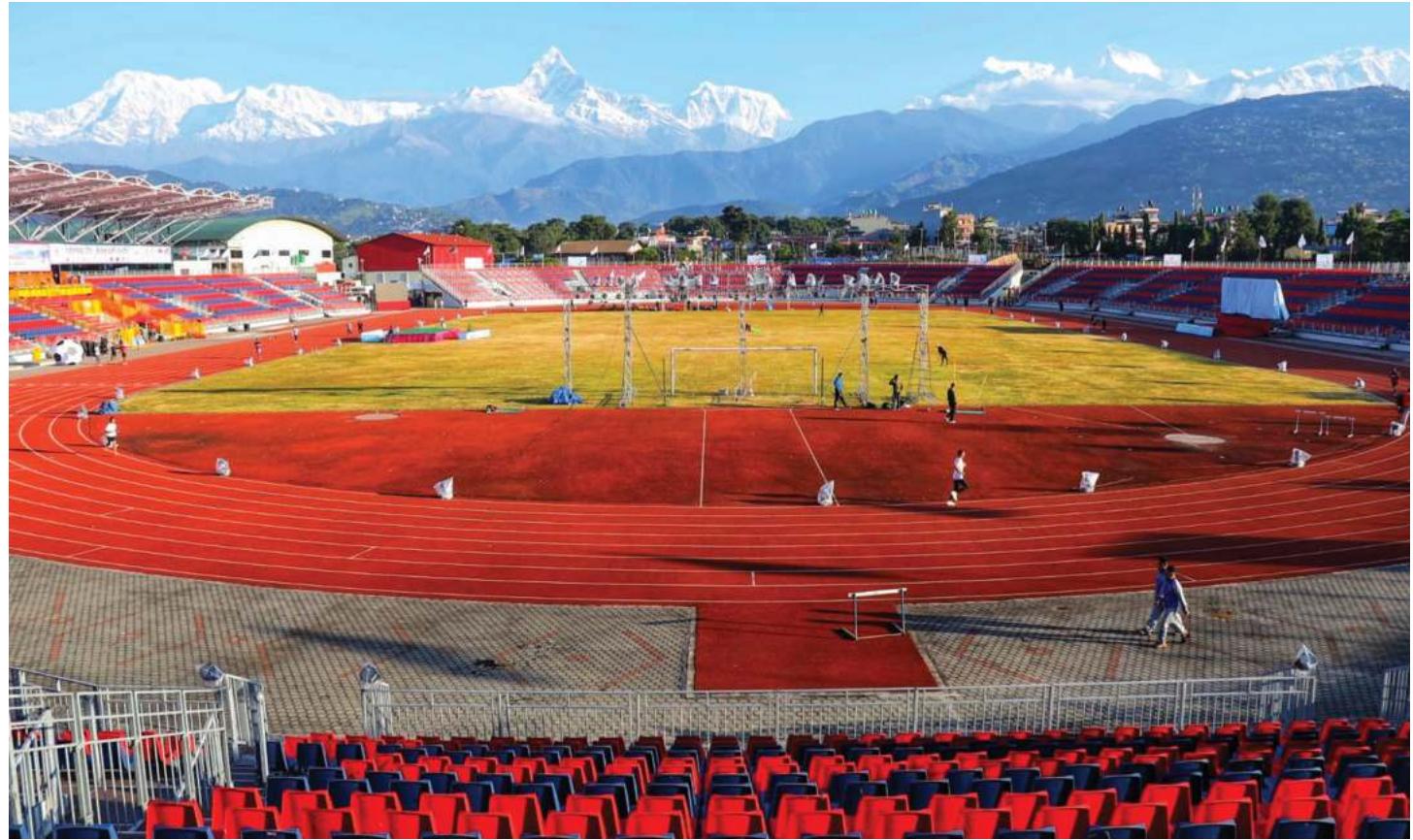
Courtesy: RSS/ Devananda Nyaupane

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 163

धनुषाको जनकनिंदी गाउँपालिका-६ कठाल र सिराहा
नगरपालिका-१३ मलहनियाँ जोइने भोलुड्डो पुल

Suspension bridge connecting Janakandini village of Dhanusha,
Municipality-6 Kathal and Siraha Municipality-13 Malhania
 Courtesy: RSS/ Amarendrakumar Yadav

पोखरा रंगशाला

Pokhara Stadium

 Courtesy: RSS/ Radhika Kandel
नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 165

स्तरोन्नतीपछिको सुर्खेत विमानस्थल

Surkhet Airport after upgrade

 Courtesy: RSS/ Suresh Acharya

स्तरोन्नतिपछिको सुकेटार विमानस्थल, ताप्लेजुङ

Suketar Airport after upgrade, Taplejung

Courtesy: RSS/ Dil Kumar Limbu
नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 167

पुरातात्विकरूपमा नवनिर्मित हुँगेधारा र शताब्दीपुरुष सत्यमोहन जोशी, थिमि, भक्तपुर

Literary centenarian Satyamohan Joshi observing archaeologically reconstructed stone tap, Thimi, Bhaktapur

Courtesy: RSS / Ramesh Giri

स्वदेशी लगानीमा निर्माण सरपन्न ४५६ मेगावाटको माथिल्लो
तामाकोसी आयोजनाको बाँधरथल, दोलखा

Dam site of 456 Mega Watt Upper Tamakoshi project completed with domestic investment, Dolakha

 Courtesy: RSS/ Gokarna Prasad Bhandari
नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 169

सिक्ता सिंचाई आयोजनाको पश्चिमी मुख्य नहर, बाँके

Western Main Canal of Sikta Irrigation Project, Banke

Courtesy: RSS/ Bheshraj Basnet

गणतन्त्र दिवसका अवसरगा नेपाली सेनाको महिला ठोलीको
मार्चपास, दुँडिखेल, काठगाडौं

On the occasion of the Republic Day, Nepali Army women's team
marching in a ceremony held at Tundikhel, Kathmandu

Courtesy: RSS/ Ratna Shrestha
नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 171

नेपालगञ्ज नाकामा नवगठित एकीकृत मन्सार जाँचघौँकी, बाँके

Newly constructed Integrated Check Post (ICP) at Nepalganj, Banke

 Courtesy: RSS/ Bheshraj Basnet

सर्वोच्च शिखर सगरमाथा हिमालको बेसक्यारप स्याइबोयेमा
निर्गाण गरिएको टेलिकम्पको टावर

The Telecom tower at the base camp of the world's highest peak, Sagarmatha (Mount Everest), in Syangboche

Courtesy: NTC/ Achyut Ojha

नेपाल: विविधतामा एकता / Nepal: Unity in Diversity | 173

पाइपबाट आयात गरिने पेट्रोलियम पदार्थ प्रशोधन क्षेत्र (प्रोसेसिङ छरिचा), अमलेखगञ्ज

The processing area for imported petroleum products via pipes, Amlekhgunj

३० मेगावाट क्षमताको चमोलिया जलविद्युत आयोजनाको बाँध, दार्चुला

Dam site of 30 Mega Watt Chamelia Hydropower Project, Darchula

सुर्खेतको भेरीगाङ्गा नगरपालिका-११ चिलोमा निर्माणाधीन
राष्ट्रिय गौरवको गेरी बबइ बहुदेशीय आयोजना

Bheri Babai Multi-Purpose Project of National Pride under construction
in Bheriganga Municipality-11 Chipley of Surkhet
 Courtesy: RSS/ Suresh Acharya

नागदुंगा टनेल सुरुडमार्ग तर्फको आकाशी पुल 'फ्लाइओवर', काठमाडौं

Flyover towards Nagadhunga Tunnel Surungmarg, Kathmandu

Courtesy: Gorkhpatria/ Sujan Gurung
नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 177

हेटौडा सबस्टेशन अवलोकन गर्नुहोस् राजगानीय प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहल 'प्रचण्ड'ज्यू

Honorable Prime Minister Pushpa Kamal Dahal "Prachanda" at Hetauda Substation

Courtesy: RSS / OPMCM

छल्केबर-मजाफरपुर ४०० क्वोडी प्रसारण लाइनअन्तर्गतको घटुणाको
छल्केबरस्थित नेपाल विद्युत प्राधिकरणको सरक्षण

The sub-station of Nepal Electricity Authority located in Dhalkebar, Dhanusha, under the transmission line of Dhalkebar-Muzaffarpur 400 KV

Courtesy: RSS/ Krishna Adhikari

नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 179

नागधुंगा-सिस्ने जोइने मुख्य सुरुङ्गको सफल ब्रेकथ्रुस्थल

Breakthrough site of the main tunnel connecting Nagadhunga-Sisne

Courtesy: Naresh Shakya

नागदुंगा-सिस्ने जोड्ने मुख्य सुरुहग मार्ग

The main tunnel connecting Nagadhunga-Sisne

Courtesy: Gorkhapatra/ Sujan Gurung
नेपाल: विविधतामा रक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 181

पुनर्निर्माण भएको क्षेत्र महल

Reconstructed Kaiser Mahal

वि.सं. २०७२ को शुक्रपर्वाती पुनर्निर्मित धरहरा, काठमाडौं

Rebuilt Dharahara after the earthquake of 2072 BS, Kathmandu

Courtesy: Gorkhpatria/ Sujan Gurung
नेपाल: विविधतामा सक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 183

जाणतन्त्र स्तम्भ, बल्कु, काठमाडौं

Republic tower, Balkhu, Kathmandu

रिंगरोडको कलाङ्की-बलखु सडक खण्ड, काठमाडौं

Kalanki-Balkhu road section of ring road, Kathmandu

सुक्षा बन्दरगाह र रेलवे टर्मिनल, विराटनगर

Railway terminal and dry port, Biratnagar

राष्ट्रिय गौरवको काठमाडौं-तराई-मधेश द्रुत मार्ग
आयोजनाअन्तर्गत लेनदानासिथत सुरुठगार्ग

A tunnel at landanda, under National Pride Project "Kathmandu-Terai-Madhes Fast-Track Way"

Courtesy: Gorkhpatria/ Bikash Dware
नेपाल: विविधतामा रक्ता / Nepal: Unity in Diversity | 187

सुनसरीको चतरादेखि ताप्लेजुङको ओलाङ्चुडगोलासरम जोइने तग्मोर करिडोर सडक

Tamor Corridor Road connecting Sunsari's Chatara to Taplejung's Olangchung Gola

Courtesy: RSS/ Hari Bahadur Lamjel

लोगो

लोगो
राज्य संघ लोगो
संघ लोगो

www.doib.gov.np